

Основними завданнями територіального індикативного планування соціально – економічного розвитку є:

- Підвищення рівня та якості життя населення в результаті реалізації програмних заходів і досягнення індикаторів цілі;
- підвищення ефективності системи управління регіональним розвитком;
- створення і вдосконалення інститутів регіонального моніторингу, економічного моделювання, планування і бюджетування;
- розроблення стратегії розвитку й індикативного плану на основі моніторингу, з урахуванням взаємозв'язку, синхронізації та узгодження планів на територіальному, регіональному і державному рівнях та координації різних форм власності;

Індикативне планування є дієвим механізмом реалізації стратегічних цілей розвитку регіонів України, яке покликано вирішувати пріоритетні проблеми соціально-економічного розвитку та сприяти зростанню рівня життя населення .

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МУНІЦИПАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ

О. О. ЄВССЄВА, д-р екон. наук, професор

Український державний університет залізничного транспорту

А. А. ПАКУЛІНА, канд. екон. наук, доцент

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Державне регулювання інвестиційної діяльності муніципальних утворень – комплекс заходів, що сприяють примноженню ефекту від вкладення грошей у розвиток пріоритетних видів економічної діяльності муніципальних утворень.

Методи державного регулювання інвестиційної діяльності МУ включають безпосередні та опосередковані методи. Суть прямих методів регулювання полягає у фінансовій підтримці видів економічної діяльності МУ або окремих підприємств, які гарантовано не вистоять у конкурентній боротьбі. Опосередковане державне регулювання інвестицій – це сукупність методів, якими користується держава з метою непрямого впливу на інвестиційні процеси, що виявляється в інструментах бюджетування, кредитування та оподаткування. За допомогою цих інструментів держава намагається зробити ефективний вплив на суб'єкти, залучені в процес інвестування.

Форми державного регулювання інвестиційної діяльності МУ можна представити у вигляді наступної послідовності:

- податкове регулювання інвестиційної діяльності;
- регулювання фінансових інвестицій;
- регулювання участі інвесторів у приватизації;
- надання фінансової допомоги;
- пільгове кредитування;

- проведення ефективної амортизаційної політики;
- експертиза інвестиційних проектів;
- регулювання сфер і об'єктів інвестування;
- регулювання умов інвестування коштів за межі України.

Регулювання органами місцевого самоврядування інвестиційної діяльності, здійснюваної у формі капітальних вкладень, передбачає:

1) створення в муніципальних утвореннях сприятливих умов для розвитку інвестиційної діяльності, здійснюваної у формі капітальних вкладень, шляхом: встановлення місцевих податків; захисту інтересів інвесторів; надання суб'єктам інвестиційної діяльності не суперечливих законодавству України пільгових умов користування землею та іншими природними ресурсами, що знаходяться в муніципальній власності; розширення використання коштів населення та інших позабюджетних джерел суб'єктам інвестиційної діяльності пільг з фінансування житлового будівництва та будівництва об'єктів соціально-культурного призначення;

2) пряма участь органів місцевого самоврядування в інвестиційній діяльності, що здійснюється у формі капітальних вкладень, шляхом: проведення експертизи інвестиційних проектів відповідно до законодавства України; випуску муніципальних позик відповідно до законодавства України; залучення в інвестиційний процес тимчасово призупиненого і законсервованого будівництва і об'єктів, що знаходяться в муніципальній власності. Органи місцевого самоврядування надають на конкурсній основі муніципальні гарантії щодо інвестиційних проектів за рахунок коштів місцевих бюджетів. Порядок надання муніципальних гарантій за рахунок коштів місцевих бюджетів затверджується представницьким органом місцевого самоврядування відповідно до законодавства України. Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів місцевих бюджетів, що спрямовуються на капітальні вкладення, здійснюють органи, уповноважені представницькими органами місцевого самоврядування. У разі участі органів місцевого самоврядування у фінансуванні інвестиційних проектів, що здійснюються Україною та її регіонами, розробка та затвердження цих інвестиційних проектів здійснюються за погодженням з органами місцевого самоврядування. При здійсненні інвестиційної діяльності органи місцевого самоврядування мають право взаємодіяти з органами місцевого самоврядування інших муніципальних утворень, у тому числі шляхом об'єднання власних та залучених коштів на підставі договору між ними та відповідно до законодавства України. Регулювання органами місцевого самоврядування інвестиційної діяльності, здійснюваної у формі капітальних вкладень, може здійснюватися з використанням інших форм і методів відповідно до законодавства України. Органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень відповідно до законодавства України, законів регіонів та інших нормативних правових актів регіонів України гарантують всім суб'єктам інвестиційної діяльності: забезпечення рівних прав при здійсненні інвестиційної діяльності; гласність в обговоренні інвестиційних проектів; стабільність прав суб'єктів інвестиційної діяльності.

Успішна реалізація інвестиційної політики муніципальних утворень (МУ) значною мірою залежить від фінансового забезпечення інвестиційної діяльності. Нарощування фінансового потенціалу реалізації муніципальної інвестиційної політики представлено в різних формах: традиційних – самофінансування організацій, бюджетне співфінансування (вертикальне і горизонтальне) і новаторських – реалізація державних і муніципальних програм, муніципально-приватне співфінансування, приватне фінансування в умовах посилення стимулів інноваційно-інвестиційної діяльності державою і органами місцевого самоврядування.

Муніципально-приватне партнерство (МПП) визначено нами як найбільш ефективний спосіб взаємодії для досягнення поставлених цілей інвестиційної політики муніципального утворення, який вимагає відповідної нормативної бази, що закріплює на рівні МПП контрактні форми – передачу муніципального майна на концесію; співфінансування інноваційних проектів та ін.

Комплекс взаємопов'язаних інституційних, організаційних та інформаційних заходів, в сукупності націлених на створення сприятливого інвестиційного клімату в муніципальних утвореннях, в числі яких обґрунтовані новації з інвестиційних податкових пільг, субсидування процентної ставки за інвестиційними кредитами, системи муніципальних закупівель, страхування інвестицій, що створить додаткові стимули використання фінансово-інвестиційного резерву території.

Важливість організаційно-управлінських заходів створення сприятливого інвестиційного клімату аргументується тим, що стан системи державного і муніципального управління в регіоні робить істотний вплив на рішення інвесторів. З метою підвищення її ефективності, на нашу думку, необхідно:

- 1) розвивати інструменти стратегічного управління і планування (забезпечити достовірність і точність прогнозування соціально-економічного розвитку регіону і муніципальних утворень для зниження ризику невизначеності);

- 2) покращувати організацію надання державних і муніципальних послуг, в тому числі за рахунок розвитку багатофункціональних центрів і оптимізації системи муніципальних закупівель (розширити можливості використання даного інструменту в якості державної підтримки інноваційної та інвестиційної діяльності);

- 3) забезпечити диверсифікацію інвестицій;

- 4) розвинути систему страхування інвестицій як форми державної (муніципальної) підтримки інвестиційної діяльності.